

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2425/2019
23.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца – противтужених АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Сретен Богдановић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ВВ из ..., чији је пуномоћник Радослав Радојичић адв. из ... и тужене ГГ из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији туженог ВВ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 549/18 од 20.12.2018. године, у седници од 23.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог ВВ из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 549/18 од 20.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану П 541/16 од 31.08.2017. године, која је исправљена решењем под истим бројем од 25.02.2019. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца да се према туженима утврди да су по основу стицања у породичној заједници сувласници непокретне имовине плаца, породичне стамбене зграде и бунара на кп ... у листу непокретности ... КО ..., и то тужилац са 1/2 идеалног дела, а тужилца са 1/6 идеалног дела, те да овај део имовине представља заоставштину сада пок. ДД и да је тужилац сувласник са 2/9 идеалних делова на преосталом делу заоставштине пок. ДД по основу наслеђа и по основу уступљеног наследног дела тужене ГГ према изјави од 19.03.2015. године овереној пред Основним судом у Врбасу, да се тужени обавежу да након физичке деобе тужиоцима уступе у државину припадајуће делове непокретности и омогуће им упис у служби за катастар непокретности. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено према туженом ВВ да је тужилац по основу наслеђа иза пок. ДД сувласник плаца и породичне стамбене зграде са уделом од 1/3 одеалног дела и бунара у сувласничком уделу од 1/6 идеалног дела, све на кп ... у листу непокретности ... КО ..., и тужени је обавезан да након извршене физичке деобе тужиоцу уступи у државину припадајуће делове непокретности, као и да тужиоцу исплати његов наследни удео од 1/3 исплаћених новчаних средстава од стране Фонда ПИО које је тужени подигао по основу старосне пензије сада пок. ЂЂ, износ од 48.360,39 динара са припадајућом законском затезном каматом, и да му исплати његов наследни део у делу од 1/3 исплаћених новчаних средстава од стране Републичког фонда ПИО по основу старосне пензије и туђе неге и помоћи сада пок. ДД, износ од 7.484,16 динара са припадајућом

законском затезном каматом. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за признавање права својине по основу уступљеног наследног дела тужене ГГ до тражених 2/3 идеалних делова плаца, породичне стамбене зграде и бунара на кп ... КО ... Ставом четвртим изреке делимично је усвојен противтужбени захтев и тужилац АА је обавезан да противтужиоцу на име изградње зида изнад куће и других грађевинских радова наведених овим делом изреке исплати 62.399,10 динара са припадајућом законском затезном каматом. Преко овако досуђеног износа, до тражених 203.062,82 динара противтужбени захтев је одбијен. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се обавезе тужилац АА да туженом исплати 226.868,00 динара на име трошкова сахране, давања подушја и подизања надгробног споменика родитељима парничних странака пок. ДД и ЂЂ, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом шестим изреке утврђено је да је тужени ВВ законски наследник на 2/3 идеалног дела плаца и породичне стамбене зграде и 1/6 идеалног дела бунара, све на кп ... у поседовном листу ... КО ..., по основу наслеђа и уступљеног наследног удела, и обавезана је Служба за катастар непокретности Лебане да по правноснажности пресуде изврши упис наведених сувласничких удела на име парничних странака. Ставом седмим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 549/18 донетом по одржаној расправи пред другостепеним судом 20.12.2018. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда у ставовима првом, трећем, усвајајућем делу става четвртог, шестом и седмом изреке. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца да се према туженима утврди да су по основу стицања у породичној заједници сувласници плаца, породичне стамбене зграде и бунара, све на кп бр. ... уписаних у листу непокретности ... КО ..., и то тужилац са 1/2 идеалних делова, а тужиља са 1/6 идеалних делова, те да се утврди да овај део имовине не представља заоставштину пок. ДД бив. из Ставом трећим изреке утврђено је према туженима да је тужилац ДД (поред сувласничког удела од 1/3 по основу наслеђа, досуђеног правноснажним делом првостепене пресуде ставом другим изреке) сувласник по основу уступљеног наследног дела тужене ГГ по изјави од 19.03.2015. године овереној пред Основним судом у Врбасу, и са уделом од још 1/3 идеалних делова плаца и породичне стамбене зграде на наведеној катастарској парцели и на уделу од још 1/6 бунара на истој катастарској парцели, и тужени су обавезани да му ово право признају и трпе упис његовог права у јавним књигама, а тужени је обавезан да му уступи припадајуће делове непокретности. Ставом четвртим одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тужени тражио да се тужилац АА обавезе да му на име изградње зида изнад куће, зида поред улице и грађевинских радова описаних изреком исплати 62.399,10 динара са законском затезном каматом од 05.08.2014. године до исплате. Ставом петим изреке утврђено је према противтуженима да је противтужилац ВВ по основу наслеђа сувласник са 1/3 идеалних делова плаца и породичне зграде и 1/6 идеалног дела бунара, све на катастарској парцели ... у листу непокретности ... КО ..., док је преко овако досуђеног сувласничког удела до траженог удела од 2/3 на плацу и породичној стамбеној згради и 2/6 на бунару, противтужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом шестим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и због прекорачења тужбеног захтева пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се одређено не указује на битне повреде поступка учињене пред другостепеним судом у смислу члана 374. став 1. ЗПП, нити у чему се састоји прекорачење тужбеног захтева у поступку пред другостепеним судом, у смислу члана 407. став 1. тачка 5. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су супружници, а тужени су рођени брат и сестра тужиоца АА. Њихов сада покојни отац ДД је био власник кп ... у поседовном листу број ... КО ..., по основу Уговора о купопродаји овереног пред судом 08.08.1966. године. Тада је сада пок. ДД живео у ... у породичној заједници са супругом сада пок. БЂ и синовима, овде туженим, тужиоцем и његовом супругом тужиљом ББ, а овде тужена, његова ћерка ГГ је била удата и живела у сопственом домаћинству. Новац за куповину плаца обезбеђен је тако што је рођак парничних странака позајмио тужиоцу новац, који је он дао оцу ради куповине плаца. Након две године започета је изградња куће, у ком периоду је у радном односу био само покојни отац парничних странака. Тужилац је имао двоје малолетне деце и учествовао је у изградњи новцем који је добио за копање бунара, чиме је купљен цреп за кров. Отац парничних странака је купио прозоре и врата и сам је радио инсталацију, а рад је обављан мобом. На истој катастарској парцели изграђен је бунар у договору са рођаком чија парцела је била суседна, са намером да буде заједнички бунар. Уговором о деоби имовине за живота овереним пред судом 18.03.1979. године сада пок. ДД је целокупну своју непокретну имовину поделио синовима АА и ВВ, осим спорне парцеле и куће у ... Тужени је као давалац издржавања са родитељима као примаоцима издржавања закључио Уговор о доживотном издржавању оверен пред судом 30.11.2004. године, по коме је извршавао уговорне обавезе и по смрти родитеља сахранио их је и давао подушја у складу са обичајима. Правноснажном пресудом од 02.06.2009. године утврђено је да је наведени уговор о доживотном издржавању ништав због пословне неспособности на страни примаоца издржавања, као и због околности које су указивале да уговор за даваоца издржавања није представљао неизвесност. У поступку расправљања заоставштине иза пок. ДД, тужена ГГ је на записнику од 12.09.2005. године дала наследничку изјаву којом се прихватила наслеђивања и уступила га туженом. Тужена ГГ је дала пред првостепеним судом наследничку изјаву дана 19.03.2015. године у односу на непокретност која је била предмет уговора о доживотном издржавању, којом се прихватила наслеђа на овој непокретности и уступила га тужиоцу. Из дописа Републичког фонда ПИО утврђено је да је туженом исплаћен износ од 10.673,26 динара на име неисплаћене пензије и 11.779,22 динара на име неисплаћеног износа туђе неге и помоћи за покојног оца, као и износ од 145.087,17 динара на име неисплаћених пензија покојне мајке. Налазом и мишљењем вештака грађевинске струке утврђена је укупна вредност породичне зграде и бунара и укупна вредност нужних грађевинских радова предузетих на спорној кући од стране туженог. Вештачењем такође је утврђена висина трошкова сахране, подушја и подизања споменика.

Правноснажним делом првостепене пресуде утврђено је да је тужилац по основу наслеђа иза покојног оца сувласник спорног плаца и стамбене зграде са уделом од 1/3

идеалног дела и 1/6 идеалног дела бунара, и тужени је обавезан да тужиоцу исплати 1/3 исплаћених новчаних средстава према извештајима Фонда ПИО. Одбијен је противтужбени захтев у делу да се тужилац обавезе да туженом на име изградње зида изнад куће, зида поред улице и неопходних грађевинских радова исплати износ преко досуђених 62.399,10 динара, као и да се тужилац обавезе да туженом исплати 226.868,00 динара на име трошкова сахране, давања подушја и подизања надгробних споменика родитељима парничних странака.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је побијаним делом другостепене пресуде првостепена пресуда укинута и утврђено према туженима да је тужилац сувласник у делу од још 1/3 идеалних делова спорног плаца и куће и 1/6 идеалног дела бунара, по основу уступљеног наследног дела тужене ГГ и у делу којим је одбијен противтужбени захтев да за исплату износа од 62.399,10 динара са припадајућом законском затезном каматом на име изградње зида изнад спорне куће, зида поред улице и осталих грађевинских радова наведених изреком.

Спорне непокретности су уписане у листу непокретности као имовина покојног оца парничних странака, и представљају његову заоставштину након утврђивања ништавости уговора о доживотном издржавању којим је располагано овим непокретностима. Тужилац АА и тужени су законски наследници покојног ДД који је преминуо 2005. године, а тужена ГГ је наследничком изјавом прихватила наслеђивање и свој наследни део уступила туженом ВВ, који није дао изјаву којом се прихвата наслеђа, нити је правноснажно окончан поступак расправљања заоставштине јер је прекинут решењем којим је тужилац упућен на парницу ради поништаја уговора о доживотном издржавању. Након утврђења ништавости тог уговора, тужена је дала наследничку изјаву оверену пред судом којом се прихватила права на наслеђивање спорних непокретности и одрекла се наслеђа у корист тужиоца, у смислу члана 118. Закона о ванпарничном поступку. Правилан је закључак другостепеног суда да овом наследничком изјавом тужена није опозвала раније дату наследничку изјаву, јер у то време спорне непокретности нису чиниле очеву заоставштину, будући да су биле предмет уговора о доживотном издржавању који још увек није био поништен. У време давања друге наследничке изјаве, заоставштину покојног оца парничних странака чиниле су и спорне непокретности у одговарајућем уделу, па тужена која се прихватила наслеђа и одрекла га се у корист тужиоца није на овај начин опозвала раније дату изјаву. Након што је уговор о доживотном издржавању којим је била обухваћена спорна непокретност оглашен ништавим, тужена је свој наследни део уступила тужиоцу, што се сматра уговором о поклону, како то правилно закључује другостепени суд. Зато је правилно побијаним делом другостепене пресуде утврђено тужиочево право својине по овом основу од 1/3 идеалних делова плаца и куће и 1/6 идеалног дела бунара.

У поступку је утврђено да је инвеститор изградње зида око спорне парцеле био син туженог, те да је он финансирао и изводио све остале радове чија вредност је предмет противтужбеног захтева, што произилази из решења Општинске управе Лебане од 24.10.2012. године којим је ЕЕ као инвеститору наложено да о свом трошку уклони изграђене потпорне зидове око плаца јер су сазидани без одобрења за изградњу. Зато је правилно одбијен као неоснован део противтужбеног захтева за исплату износа од 62.399,10 динара на име извођења ових радова.

Нису од значаја ревизијски наводи којима се указује на пуноважност уговора о доживотном издржавању којим је била обухваћена спорна непокретност, јер је ранијом правноснажном пресудом утврђено да је наведени уговор ништав. Неосновани су ревизијски наводи којима се указује да тужена није могла каснијом наследничком изјавом опозвати претходну и свој наследни део уступити тужиоцу, о чему је детаљне разлоге дао другостепени суд, а које прихвата и Врховни касациони суд. Осталим ревизијским наводима оспорава се чињенично стање које је по оцени Врховног касационог суда у побијаној пресуди правилно утврђено.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић